

2025.–2027. gada vienotais programmdokuments Kopsavilkums

Vienotais programmdokuments (VPD) ir Aģentūras korporatīvais plāns. Tajā aprakstīti pieejami resursi politikas prioritātēm, vienlaikus saglabājot apņemšanos sasniegt ilgtermiņa mērķus. VPD ir noteikti mūsu 2025.-2027. gada daudzgadu mērķi, kas saistīti ar uzdevumiem un pienākumiem, kuri izklāstīti [EUAA regulā](#), kas ir mūsu pilnvaru pamatā. Pamatojoties uz septiņiem ilgāka termiņa mērķiem, 2025. gada darba programmā ir noteikti gada mērķi un mērķrādītāji 15 darbībām un attiecīgi piešķirti resursi.

EUAA misija kontekstā

Mēs veicinām saskaņotu pieeju starptautiskajai aizsardzībai, kas pilnībā ievēro patvēruma meklētāju pamattiesības. Mūsu misija ir atbalstīt Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS) – tiesiskā un politiskā regulējuma, kas izstrādāts, lai nodrošinātu konsekventus un vienotus standartus personām, kuras meklē starptautisko aizsardzību visā ES, – īstenošanu.

Konkrētāk, mēs:

- koordinējam un stiprinām praktisko **sadarbību** un informācijas **apmaiņu** patvēruma jomā starp dalībvalstīm;
- popularizējam Savienības tiesības un operatīvos **standartus** patvēruma un uzņemšanas jomā;
- nodrošinām starptautiskās aizsardzības procedūru, uzņemšanas nosacījumu un aizsardzības vajadzību novērtēšanas **vienotību** visā Savienībā;
- **pārtraugām** Eiropas Savienības tiesību un standartu piemērošanu;
- sniedzam operatīvo un tehnisko **palīdzību dalībvalstīm**;
- atbalstām dalībvalstis **pārmitināšanas** un **humanitārās uzņemšanas** programmu īstenošanā;
- nodrošinām **apmācību** mūsu ekspertiem un dalībvalstu ierēdņiem;
- nodrošinām **spēju veidošanu** partnervalstīm, kas ir trešās valstis.

No 2022. gada mūsu [pilnvaras](#) tika pārskatītas un nostiprinātas, lai uzlabotu Eiropas kopējās patvēruma politikas perspektīvas. Tā kā 2024. gadā tika pieņemti pēdējie dokumenti, kas ir daļa no Migrācijas un patvēruma pakta (“Pakts”), mūsu uzdevumi ir vēl vairāk attīstījušies. Pakts ir jaunu noteikumu kopums migrācijas pārvaldībai un KEPS reformai. Lai īstenotu tās likumdošanas instrumentus ir nepieciešamas izmaiņas vai inovācijas, kam nepieciešama aktīva

EUAA palīdzība. Tādējādi mūsu centieni turpmākajos gados ir vērsti uz to, lai sniegtu Paktā paredzētos pakalpojumus un instrumentus un ļautu dalībvalstīm to efektīvi īstenot.

1. attēls. [Pakta likumdošanas instrumenti stājās spēkā 2024. gada jūnijā.](#)

Konkrēti, mēs pārskatīsim un pielāgosim mūsu esošās vadlīnijas, mācību moduļus, rīkus un produktus par patvērumu un uzņemšanu atbilstoši Paktam. Mēs pārskatīsim dažus darbības standartus un rādītājus un vajadzības gadījumā izstrādāsim jaunus standartus un rādītājus.

Jaunie uzdevumi un darbības, kas izriet no Pakta, būtiski ietekmē darba slodzi 2025.–2027. gadā. Lai atvieglotu Pakta īstenošanu, mēs paredzam, ka šajā periodā līgumdarbinieku amata vietu skaits palielināsies par 100.

Vienlaikus mums līdz 2026. gadam ir pakāpeniski jāatceļ kopumā 90 īstermiņa operatīvās amata vietas, kas piešķirtas pēc Krievijas agresijas kara pret Ukrainu. Tāpēc mūsu darbības ir pakļautas regulārai prioritāšu pārskatīšanai, ko vada valde.

Pasaules mērogā notiek pārmaiņas, “dažādiem starptautiskiem dalībniekiem uzņemoties jaunas, bieži vien konfrontējošākas lomas”,¹ un mums jābūt gataviem reaģēt un pārdalīt resursus, kad situācija to prasa, piemēram, jauna spiediena vai ārkārtas situāciju gadījumā.

2025.–2027. gada rīcības plāns

Kā galvenās prioritātes mēs gatavosim Pakta pilnīgu īstenošanu no 2026. gada vidus un mūsu [uzraudzības pilnvaru](#) ieviešanu. Pēdējais paredz sistemātiski novērtēt dalībvalstu gatavību un spēju risināt patvēruma un uzņemšanas problēmas², izmantojot uz nākotni vērstu, visaptverošu un uz sadarbību vērstu [uzraudzības metodoloģiju](#). Šī pieeja nodrošinās labas

¹2023. gada stratēģiskās prognozēšanas ziņojums COM(2023)376 final.

² EUAA regulas 14. panta 1. punkts.

prakses apzināšanu un apmaiņu, vienlaikus koncentrējoties arī uz trūkumu un nākotnes problēmu risināšanu. Abos gadījumos tam nepieciešama pastāvīga cieša sadarbība ar Eiropas Komisiju un dalībvalstīm.

Operacionālā un tehniskā palīdzība

Mēs turpināsim sniegt operatīvo un tehnisko palīdzību dalībvalstīm, kurās to patvēruma vai uzņemšanas sistēmas ir pakļautas nesamērīgam spiedienam vai saskaras ar nesamērīgām migrācijas problēmām, kā arī attiecībā uz to pienākumu īstenošanu saskaņā ar KEPS.

[Operatīvo intervences pasākumu katalogs](#) palīdzēs konsultācijām ar dalībvalstīm par operatīvo atbalstu dalībvalstu patvēruma un uzņemšanas sistēmām. Mūsu atbalsts tiks veidots, pamatojoties uz vajadzību novērtējumiem, ņemot vērā ar patvērumu saistītās ieceļošanas tendences un migrācijas ceļus. Šis atbalsts tiks oficiāli apstiprināts ar [darbības plānu](#), kurā izklāstīti saskaņotie atbalsta pasākumi starp izpilddirektoru un dalībvalsti, kurai vajadzīga palīdzība.

Mēs turpināsim pilnveidot savu operatīvā atbalsta sistēmu, koncentrējoties uz to, lai vēl vairāk stiprinātu mūsu sagatavotību, ārkārtas situāciju plānošanu un ātrās reaģēšanas spējas, kā arī uzlabotu personāla izvietojumu operācijās uz vietas dalībvalstīs.

Operatīvie pasākumi ietvers pārdomātas ieceļošanas, ilgtspējības un izceļošanas stratēģijas, kas ļaus mums savlaicīgi reaģēt, efektīvi sniegt atbalstu un ilgtspējīgi izbeigt darbību, ja spiediens uz valsts patvēruma un uzņemšanas sistēmām ir samazinājies.

Pievēršoties jaunām vajadzībām un neparedzētiem gadījumiem, mēs konsultēsimies un sadarbosimies ar citiem šīs jomas dalībniekiem, lai nodrošinātu papildināmību un maksimāli palielinātu mūsu pievienoto vērtību.

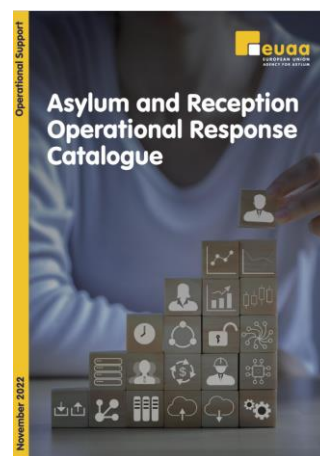
Mēs arī atbalstīsim ES⁺ valstis pārmitināšanas un humanitārās uzņemšanas jomā, tostarp veicot īpaši pielāgotas atbalsta darbības.

Zināšanas par patvērumu un KEPS uzraudzība

Tas, ka valstu iestādes izmanto mūsu produktus, ļauj pieņemt ātrus, precīzus un arvien konverģentākus starptautiskās aizsardzības lēmumus un nodrošina pienācīgus uzņemšanas apstākļus visā Savienībā.

Informācija un **norādījumi** par galvenajām patvēruma meklētāju izcelsmes valstīm tiks padarīta vēl pieejamāka, paplašināta un popularizēta.

2. attēls. EUAA operatīvās reaģēšanas katalogs

³ Eiropas Savienības 27 dalībvalstis, kā arī Islande, Lihtenšteina, Norvēģija un Šveice. Šveice.

Mēs turpināsim sniegt kvalitatīvu un kvantitatīvu **analīzi** par patvērumu un uzņemšanu, **agrīnās brīdināšanas** ziņojumus un reāllaika **situācijas apzināšanās** un prognozēšanu patvēruma jomā, lai atbalstītu lēmumu pieņemšanu dalībvalstīs. Piekluve mūsu analītiskajam portfelim tiks vēl vairāk paplašināta, izmantojot interneta portālus un datubāzes. Ikgadējā [patvēruma ziņojumā](#), sākot no 2025. gada, daudz racionālākā un analītiskākā formātā nekā iepriekšējos gados, tiek sniegta visaptveroša un kvalitatīva analīze par situāciju patvēruma jomā ES.

Lai veicinātu konvergenci, mēs turpināsim veicināt sadarbību un apmaiņu starp praktiķiem, pilsonisko sabiedrību un tiesu un tribunālu locekļiem, koncentrējoties uz kopīgiem norādījumiem, paraugpraksi un risinājumiem, nodrošinot iesaisti visās ES+ valstīs. Mēs turpināsim uzlabot mūsu praktisko rokasgrāmatu un rīku izmantojamību, pielāgojot tos saskaņā ar Pakta prasībām.

Sākot no 2025. gada, mēs ieviesīsim EUAA uzraudzības mehānismu ar diviem izmēģinājuma pasākumiem. Mehānisms vismaz reizi piecos gados pārraudzīs KEPS operatīvo un tehnisko piemērošanu dalībvalstīs. Turklāt šajā periodā mēs veiksīm vismaz vienu tematisku uzraudzības pasākumu, koncentrējoties uz konkrētiem vai tematiskiem KEPS aspektiem visās dalībvalstīs. Mehānisms risina pašreizējās un turpmākās problēmas ar mērķi uzlabot patvēruma un uzņemšanas sistēmu vispārējo darbību.

Apmācības un profesionālā attīstība

Lai nodrošinātu, ka patvēruma un uzņemšanas jomā strādājošais personāls izprot un efektīvi piemēro attiecīgos standartus un labo praksi, mēs turpinām stiprināt mūsu apmācības un spēju veidošanas centienus, atbalstot valsts iestādes.

Mēs turpināsim apzināt apmācības vajadzības un īstenot apmācības plānus kā daļu no operatīvajiem plāniem, kas parakstīti ar dalībvalstīm, kuras pakļautas nesamērīgam spiedienam. Mēs strādāsim, lai uzlabotu sadarbību un apmaiņu ar dalībvalstīm apmācības un profesionālās attīstības jomā. Mēs arī turpināsim apmācīt ierēdņus un veidot spējas ārpus Eiropas.

Mācību atbalsts trešās partnervalstīs ir saskaņots ar mūsu atjaunoto [ārējās sadarbības stratēģiju](#). Mūsu [gada apmācības ziņojumā](#) atkal tiks sniegta visaptveroša jaunākā informācija par rezultātiem, kas sasniegti katru gadu, tostarp 2025. gadā un pēc tam.

Mūsu priekšā ir svarīgs uzdevums – saskaņot Eiropas patvēruma mācību programmas dažādus modeļus ar Pakta tiesību aktiem un nodrošināt atjauninātu apmācību praktiķiem. Tāpēc mēs strādāsim pie atjauninātās Eiropas patvēruma mācību programmas izstrādes, pilnveidošanas un īstenošanas, ieviešot pakāpenisku pieeju, kurā par prioritāti izvirzītas

3. attēls. EUAA 2024. gada ziņojums par situāciju patvēruma jomā

4. attēls. EUAA 2023. gada ziņojums par apmācību

dalībvalstu valsts iestāžu steidzamākās mācību vajadzības. To darot, mēs turpināsim sadarboties ar galvenajām ieinteresētajām personām, lai vēl vairāk stiprinātu patvēruma un uzņemšanas ierēdņu un pasniedzēju prakses kopieni.

Lai gan moduļi tiek izstrādāti sadarbībā ar valstu iestādēm un pievēršas noteiktām vajadzībām, joprojām prioritāte ir to integrācija valsts apmācību programmās. Mēs strādāsim, lai nodrošinātu, ka lielākā daļa ES+ valstu izmanto mācību programmu moduļus valsts ierēdņu apmācībā.

Lai uzlabotu mācību intervences sasniedzamību un ilgtspēju, mēs strādāsim pie tā, lai paplašinātu kvalificētu **pasniedzēju** pulku valsts pārvaldes iestādēs.

Lai vēl vairāk atbalstītu konverģences panākšanu starp dalībvalstīm KEPS īstenošanā, **EUAA akadēmijai** kā akreditētai tālākizglītības un augstākās izglītības nodrošinātājam būs izšķiroša nozīme, koncentrējoties uz augstas kvalitātes apmācības nodrošināšanu un apmācības piedāvājuma paplašināšanu, piešķirot kvalifikācijas, kas atzītas ES un ārpus tās.

Turklāt saskaņā ar mūsu [apmācības un mācību stratēģiju](#) un pamatojoties uz lietotāju atsauksmēm, mēs turpināsim uzlabot apmācības un mācīšanās pieredzi, integrējot inovatīvas tehnoloģijas un didaktiskas pieejas.

Horizontālie pasākumi

Aģentūra turpinās piešķirt prioritāti spēcīgām pārvaldības sistēmām, kvalificētam un iesaistītam darbspēkam, digitālā satura noturībai un pamattiesību ievērošanai visās savās darbībās.

Mēs koncentrēsimies uz saskaņošanu ar ES ilgtermiņa ilgtspējas mērķiem, galveno uzmanību pievēršot vides dimensijai.

Saskaņā ar [ārējās sadarbības stratēģiju](#) papildu prioritātes ir trešo valstu spēju attīstība un pastiprināts divpusējs dialogs ar pilsonisko sabiedrību.

5. attēls. EUAA ārējās sadarbības stratēģija 2023. gadam

